

UČEŇ BEZ PRAXE UŽ NENÍ PROTIMLUV

Lockdown ničí střední odborné školství

I kdyby se obnovila možnost prezenční praktické výuky už v tomto týdnu, podle mínění řady škol se mezery ve znalostech, a hlavně v řemeslných dovednostech učňů zřejmě nedají do konce školního roku dohnat. Mnohé podniky přitom hlásí, že jsou na návrat žáků do svých provozů za dodržení náležitých hygienických opatření připraveny.

Jak vlastně probíhá praktická výuka žáků distančním způsobem? Je vůbec touto cestou uskutečnitelná? „V podstatě v širším měřítku možná není,“ odpovídá na dotaz UN předseda Sdružení učňovských zařízení Karel Dvořák, který vede Střední odborné učiliště Ohradní v Praze 4 s obory Mechanik elektronik, Automechanik, Strojní mechanik, Truhlář nebo Elektrikář. „Jak chcete na dálku doopravdy naučit automechanika vyměnit brzdové destičky anebo truhláře vyrobit kuchyňkou linku? To nejde. Momentální situace je podle mě ohromný průšvih.“

Už teď je situace kritická

Zároveň ale ředitel Dvořák říká, že dostává řadu podnětů od členských škol, které upozorňují na to, že mimo distanční výuku chodí žáci třetích ročníků z vlastní soukromé iniciativy na placené brigády právě do firem, které se školami smluvně spolupracují na odborném výcviku. Firmy

většinou fungují covid necovid, a to překvapivě dost často i ty z oblasti gastronomie a hotelnictví. Žáci v nich brigádníci po jednom a za přísných hygienických opatření. „Proč by tímto způsobem nemohl být spuštěn praktický výcvik?“ ptají se odborné školy.

„Aspoň v oborech, kde to možné je. Všichni zaměstnavatelé, s nimiž spolupracuje naše škola, hlásí, že žáci mohou na odborný výcvik ihned nastoupit,“ říká K. Dvořák a dodává: „Jestliže mohou chodit první a druhé ročníky základních škol po celých třídách prezenčně do školy, a samozřejmě chápou důvody, proč ale nepustí učně třeba po pěti na praxi do dílen? Skupiny žáků by mohly být oddělené v různých místnostech a za dodržení všech hygienických předpisů. Stát je v tomto směru velmi nekompromisní. Na jedné straně se negativně podepisuje na celé budoucí řemeslné generaci, ale na druhé straně přihlíží, jak

se na horách spouštějí vleky nebo že tu máme restaurace plné lidí.“

Už teď je podle něj situace v odborném výcviku učňů kritická. Pakliže se do škol pustí žáci posledních ročníků a spolu s praxí do konce měsíce února, je snad ještě zvládnutelná. Ale bude-li to až po Velikonocích, pak se K. Dvořák obává těžko řešitelné krize. Představa, že se prodlouží praktická příprava pro závěrečné zkoušky až do konce letních prázdnin, jak to umožňuje nedávno přijaté opatření ministerstva školství, může podle něj narážet na řadu obtíží. Například na nutnost vybrat si zákonnou dovolenou. Prázdniny jsou pro zaměstnance – učitele odborného výcviku zvláště – pro tento účel ideálním časem.

„Nevěřím tomu, že bychom se za takové situace dostali s kvalitou závěrečných zkoušek na stejnou úroveň jako v minulých letech,“ říká K. Dvořák s tím, že především v technických profesích – a zejména pak v případě elektrikářů – není myslitelné, aby do pracovního života odešel absolvent s výučním listem, který by negarantoval schopnost svého majitele dané řemeslo či povolání vykonávat. Půlroční absence odborného výcviku může tedy být v tomto ohledu vysoce riziková záležitost i z pohledu bezpečnosti.

Jako riziko hrozící z jiné strany předseda Sdružení učňovských zařízení hodnotí tu část zmíněného ministerského opatření, v níž se říká, že k závěrečným zkouškám bude připuštěn žák, který úspěšně prošel prvním pololetím tohoto školního roku. V čem je problém? Žáky nebude bezprostředně nic nutit, aby se učili. Dveře k získání výučního listu mají přece otevřené už teď v únoru.

Mimochodem ministerské nařízení také obsahuje doporučení, aby se ředitelé škol – vzhledem k výpadku prezenční výuky – zaměřili v druhém pololetí pouze na předměty související se závěrečnou zkouškou a na praktické vyučování...

Občas individuálně

Odborný výcvik v prezenční podobě samozřejmě nyní neprobíhá ani ve Střední průmyslové škole technické v Jablonci nad Nisou. Nicméně, jak říká její ředitel Petr Froněk, v případě maturitních oborů (například Mechanik seřizovač nebo Mechanik elektrotechnik), kde je vypsána maturitní práce s obhajobou, škola využít

November27 / Shutterstock